

1. aštə kipen en spe-rēwer zin baneze banj - of al zi.n dē kipen en spe-rēwer bæ-næzə banj (*wijk Hogewaard, waar al = als*)
2. mēj kamēra.t is dē blumē ga.ŋ gi.tə
3. tər.gēwo.r.dēx spinēzə ale-.inēg up maši.nēs
4. spitēn izen zwa:r wərēk
5. up da s̄xip kre-.igēzə bēsXimel bru-.ret
6. dē timērman he-p ẽn splinter in zē virjēr - of klo-.uw
7. dē s̄xipper liktē zēn lipe ?uf
8. ub dat febrik iš ni-ks tē zi.n
9. kum hi:r ju (*jongen*) - of ma:it (*meisje*)
10. g.e.mē yir birtjes || kastela:in || ẽ.n jene-.ver-glaſjē || en glaſ melek - em pint = 1 liter - em pint-jē = ½ liter - eno:t = een glaasje jenever || en kan jene-.iver = 1 l. jenever ||
11. gə-.mē fir p̄.nt kri.kē vajē || braj uns ||
12. se hebē metēr vē-.ivē dri. liter wa.in oe.tXedrū.ykē
13. dēr kwam ē vent mēnē stuk næ-.mē tu - en di wō.umē ?avdro.ge || kudē = poolstok ||
14. ik hep se kni g.ezi.n
15. vastela.vent wōr.t nife.l mur gēho.uwē - enkelt under dē katōlike
16. ik be.n erēg bla.i dak ni me-.ig.ega.m be.n
17. ik we-.it næregēs 'fan hu.er - ik hepēt ni Xedā.n ho.er
18. wi hata Xedā.n - (h)a.e hepēt Xedā.n di dē aŋkū.mt
19. en spi-nēkup - ēspi-nēwēp - ē ra.gēbul
20. em pe-.t - ē my-.ş (*kinderhoofddeksel*) - aiez banj - tiz en kna.ipkat (*jongenstaal*) - bēnō.uwt (*op de adem*) - tlā.nt (= wei) - padēstu.l - ha.inij - kikēr - ē gru.nē wōrēk(er) - kapēl (*koolwitje*) - flindēr (*andere*)
21. di vent ma.ktē dē he-.el - of he-.el dē - we.relt antfē.Xtē
22. ksal en do-.jē kra.lt-.j-is 'vo.rjē me-.ibrējē || ge-.ivē ||
23. enjēdā.nt la fō:el ɔ-.uwe s̄x.e-.ipē slu-.epē
24. dē hū.nt hepēm g.ebe-.itē
25. ge.v mē tve-.i gro.tē ste-.inē - g.e-.imē efē bre-.ijērē jū. - dē gro-.stē
26. da stambe.lt ebēzē wēX.eha.lt
27. di venti le-.ft az em ba-.jēr
28. dē dyvēl iz oe.tē he.mēl g.ege.o.it
29. dē kindērē bēnmetē ma-.istēr na-.r ze-.i g.e-.we-.ist
30. iken tuX nikumē vu.erdakla.r. ben
31. dē ku.jē drī.ŋkē gra:X sluber
32. ai keni Xa.n wērēkē - ai hepā.in ī. zē kel
33. ma.k iz eni.wē ste-.el in di ber-.izēm
34. ||ne.j || ke.gelē kēnewē hi.r nit
35. e.ijo - ik hep a.l tve. kir a.jē g.erupē
36. di pe.r iš 'ni Xu.t ra.ip - dēr zitē nēg wite pite(n) in
37. zē bēnē nē tlā.nt
38. zēhep ?i.erst sēn s̄.ntjēz opXēma.kt
39. ai zaltēt no.it fer s̄xupē - of ai brējtēt nitfer
40. zē heb dē he-.lefander mē.lēk Xēmo.rst
41. (h)ai mut sē yro.uw bēsXēremē
42. in dē ra.en zwēmē is Xēva:r.lēk
43. hai hep fo.ł pra:s - umdati stārēk is
44. wai mutē dē he-.left hebē - ejn jali ma:gē dē ?ā.ndrērē he-.left
45. elēp dat nest (*het hele ledikant*) iz efē upto:lē
46. ū.zē mēsēla.r iso. vēt az ẽn slak || zo vēt az e va.đduk = smerig ||
47. zē sprijē wi.jēt - of di.e.t ferstē kē.n - of zē dun wi.jēt ferstē kan sprijē
48. dē bo.mkwe.kēr zal dē bo.t.m e.nētē
49. du 'e.rst̄ dat ra.m iz diX.t
50. dē klu:k bēgintē lē.jē jū. - tis kērēk - bij de r.k.: dē vrugē kērēk - dē la.tē kērēk - tiz luf
51. em bedēsprē.i - of ẽn sprē.i - kikēr.drił - rū.ndbrejē = verspreiden, v. e. krant - œ.t.sprā.ji - et fērhal dutē rū.ndē = het gerucht wordt verspreid - œ(t)bra.jē (v. e. zaak) - kla.r.ma.ki (= bereiden) - mistro.ijē (mest uit-spreiden) - brō:t smērē (een boterham smeren)
52. di ma.it hep dēr ha:r uv late knipi
53. zē va.dēr hep em zēsjēr s̄x.o.la.tē g.a.n
54. ik hep em ufXēra:jē (zo.)la.t lūjsētwa.tēr tē ga.n
55. ya.lē va.rzē zi.jir nif.əl
56. a.r.dē putē bēnē nit fē.l wa.r.t || en kē.lsē put = bruine inmaakpot ; de grijs-met-blauwe : bāterputē ||
57. dē (bro-.ut)sXitēr sta.ł bu.i dē ?o-.uva || en ha.r.t. = moderne vulkachel ||
58. imar.t. iset noX tē kē.ut um tē ka.tsē (bekend als sport van de Friezen)
59. di ka.r.s Xe.v o..k heldēr hX.t wōr
60. ai trēk et pa.r.t. ān zē sta.r.t.
61. in di te.it kwame jali ultait nær tfe-.ist. (kermis niet bekend) || e.lēk ja.r. ||
62. dē do.mēne.i zē.i datē dē he.rē vulma.kt is
63. jē zag mē wēl ma jē'wōuw mē ni si.n
64. dē zwa.lywē zu.lē wel wer g.ō.uw tērX.kumē
65. mōt.jē vonda.X ni Xa:j ka.rē
66. lastēzē ?ēk Xra:X ka:s
67. zē sto.umfitş is kēput - hei zi(t)fa.st in dē ba.gēr
68. tiz ē mo-.jē da.Xēwe.st - e.n ē zaXtē ?a.vent
69. di jujē lo.rupt up sē blo.tē be-.inē
70. dē kan is Xēbe.rst̄ || ba.rst ju:r = barst jong ! ||
71. ik wōuw datē pustēmet (= temet) is kwa.m mēdēm bri.f
72. kēpa.in imē ha.r.t.
73. iken mē. Xe.n dwā.a.r.skupēn umg.a.n
74. na s̄xufta..it spanēwētpa.r.t. fo.r. dē ni.w.ə ka.r. (op 2 of 3 wielan)
75. ik bē. vā.n vanuXēnd uv al əmbe.tjē ko.r.er.sēX
76. dē ko.nuj zē zo.n iz ək sulda..t Xēwe.rist
77. wa.r wo-.ntē 'wa.g.e'ma.kēr 'ju↑ (toon ↑) || di sXit mē 'pa:el em 'bo.X ||
78. di ro.z kēp lanjē do:rēns || ste.ikls = distels ||
79. ikXlo.r.fer niks fan - of kXelo.fer grij kla.p - of gin sna.r.s - of gin ste.ulk fa.n
80. tki.ñtjē wa.s Xēstōrēvē vu.r.er dasēt kū.ndē do.r.upē
81. aiep lo.rupo.r.ure - en zē ?o.rugē tra.nē

82. dat maiſi iz bra.mē gan zu.kē || med ë mānt.j-e
|| nar et̄ bus ||
83. dēr iz ën spo.r̄t. œ.ti le..er
84. wat sete di vent ë strut up
85. dē mānsē zu.Xtē nik̄ ã.ndēr̄z as Xe.lt en ra.ik-
du-m
86. dēr mu..nt iz dro.X fan dē dē.rst - of ze stike
van dē dē.rst
87. di weg ti krū.ijkelt - tiz en umweλ. || weλt,
arch., cf. opt̄e wyr̄eft = op de werf ||
88. ikuλ for. di juŋe en trumul
89. dē buk is Xestikt in ën staλ bro..et
90. z̄e ve.r̄.si wa.s kɔ.r̄.t. ej̄ kraXtēX
91. in dē sλa.dyw iset laker̄ juŋ
92. ë sλat̄er mut Xu.t ka..ne mik̄
93. žuk mehut iz op
94. kwe.it ni wa.r̄ek̄em zuk̄ mut
95. ej̄ ku.l̄e ke..ld̄er is Xu.t for. t̄bir̄
96. ik mēs ku.jəolu.trij̄k̄e um ?a..n t̄ sterak̄e
97. ik mu..d 1.erstfu.er mete krœ.wa.ḡe in dē staλ
bra..je
98. mē brû.r w̄a..z mu
99. dē mælek̄bu.r hep ën gro.t w̄a..k
100. di kar̄mæ..lek̄ iz dan en zy.r - sty.r̄emar we.r-
terλX.
101. w̄e zauwē di. pat̄ in en y.r vul ka..ne g.o.ji
102. dēr valt nik̄ up̄em an t̄ mārek̄ - sèky:r 1. adj.
bij persoon ; 2. adv. : hij werkt sekuur.
103. haiz al̄t̄ up ta.it || emenyt ||
104. in ita.li zem vy:rspyg..end̄e ber̄eḡe || andere bet. :
hai sp̄e.Xt ||
105. dy..evj̄e dēr̄up te da.uwē
106. in dlefe (Alfen) h̄b̄ezē dē brλX k̄ep̄ut Xeva.re
107. j̄e mu..d ū.s f̄l̄etj̄e is kum̄ ka..iki
108. haiz c̄t̄ stat Xekum̄ met en dike byul
109. tiz em bō.k̄e(ho.ut̄) dō:r || haip̄et nugal b̄.nt
Xema..kt ||
110. ej̄ ḡetro.ut wa..f mu(t) kēn̄ na..ije
111. ik hep̄ hir.gra.s Xəza.it mar twas Xij gu.t sa..it
112. dē birb̄ro.uw̄er zeXt et̄ iz noX t̄ dy.r um t̄
b̄o..uwē
113. bak̄e - ik ba..k̄ - of ba..kt (kindert.) - jai ba..kt -
hai ba..kt - ba..kti - wai bak̄e - ik ba..kt̄e - jai
ba..kt̄e - hai ba..kt̄e - w̄e bakt̄i - wai h̄b̄e
ḡeba..k̄e
114. bi..ji - ik bi. - jai bi.t - hai bi.t - wai bi..ji -
bi..jewai - ik hep̄ Xəbo..ji - bo..ji zaijo..k
115. ais klain mar fa..in
116. j̄e ken̄ (h).i.r a..jere kra.nḡen opt̄e mo..r..t
117. ai hep̄ XəzeXtati ama.in za..l d̄ej̄k̄e
118. et̄ d̄instmaiſe zai dati ḡela..ek hat
119. er wa..re va..if pra..ize
120. under de ?a..ik lage v̄o..l a..ekels
121. et̄ wa..ter zal da..lek Xar̄ kɔ..uk̄e - of is t̄'ma..t
an dē kɔ..uk̄ - tko..ukt
122. t̄Xra..z is n̄oXru..n - tis pa..s Xəma..it || ho..j ||
123. || mayonaise niet gebr. || panekuk̄e ma..kəzə van
en a..jerd..r̄.er
124. dat̄ bo..mpi dat̄ salder nit makel̄ek Xru..j̄i
125. dē pasto..r (di) hep̄ Xu..j̄e wa..in
126. ū..nz œ..uve h̄c..z iz ufXəbr̄.nt
127. dē mælek̄ spo..t œ..tət̄y..er van dē ku..
128. dē kuster l̄eq̄te kluk̄e || ej̄ kr̄e..s - kr̄e..se ||
129. dē pri..me van dē kr̄e..wa..ḡe b̄a..g..e do..r under
t̄Xəwi..t̄.
130. dē twe.. muf̄e kw̄a..mē na b̄e..t̄e || d̄e..sl̄.nt ||
131. ze sluḡen em b̄.nt em blauw
132. dē sy is wa..t dan - of fl̄o..uw (zouteloos)
133. dē sni..w leḡ, di..k - of d̄er leḡ, 'o..k em pak
sni..w
134. daz o..k en ta..it Xəlej̄e daki g..ezin hep̄
135. ni..wersl̄e..z (Nieuwersluis) w̄or..t nauw en
he..le.. ni..wē sta..t
136. dun - ik du..wet - of ik dut̄et - jai dut̄et - hai dut̄et
- wai dunet - of dunenet - jali dunenet - zai
dunenet - ik de..rijet - jai de..jet - hai de..jet -
wai de..jenet - jali de..jenet - zai de..jenet -
de..jiket - of de..jiktat - de..idit mar - de..ijet
zo..jet mar
137. do..up̄e - do..upjyr̄ek - doopvont niet bek. - en
do..pb̄ek̄i - of do..pb̄ek̄entje (protest.) - dē
sulda..tē
138. dēr..si - ai dēr..st - ai dēr..st̄e - ai hep̄ Xədēr..st
139. bi..nd̄i - ik bint - jai bint - ai bint - wai bind̄e -
jali bi..nd̄i - zai bi..nd̄i - binti - b̄.nti - k̄ep̄
Xəb̄.nd̄e
140. Lokale landmaten ë ru - dlefsē ru - rā..snlā..se
ru. (iets langer dan de Delftse) - ë 'rulat = leng-
temaat - dri vut mē ma..it̄er - ë vi..rkant̄e ru =
14 m² = een fractie - em bynd̄er = en h̄skta..re -
en h̄.nt is kleiner dan een ha. ; en m̄oreḡe
lā..nt = 600 ru. ; gemet niet bek.
141. Lokale waternamen : dē we..it̄eriŋ di hep̄ wa..ik̄e
(= uitlopers van een wetering) - em buzēm
(vaart v. d. molen n. de rivier) - dē mo..lebu..zēm
(eigenn.) - ë va..rslo..ut (poldersloot tussen lande-
rijen v. 2 boerderijen) - dē ra..in - dē la..g..ewer..sē
we..it̄eriŋe
142. 3. zie zin 56.

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is 'kɔ..uk̄er̄k of 'kuk̄er̄k (oudste benaming)

De inwoners heten 'kɔ..uk̄er̄kers of 'kuk̄er̄kers (oud)

*Hun bijnaam is 'kuk̄er̄kse kra..j̄e (misschien naar het oude wapen) ; zij zeggen voor die van Alfen : bo..uvənzwəm̄ers (= visjes die tussen water en wind zwemmen) ; voor die van Hazerswoude : ha..zərzwo..utsē
blou..wk̄o..use*

Het aantal inwoners was : 1843 (volkstell. 1947) ; 2058 (in 1960).

Voor de taaltoestand en zegslieden, zie blz. 178